

- asistējot pie endoskopiskiem izmeklējumiem; veikt precīzu pielietojamās aparātūras apstrādi, izslēdzot infekciju pārnesamības iespējas;
- 15) neatliekamās palīdzības sniegšana; zināšanas par kardiopulmonālās reanimācija algoritmiem un prasmi to pielietot;
- 16) zināšanas un praktiskās iemaņas darba drošības pasākumos rentgena, darba kabinetos u.c.;
- 17) izglītošanas pamatprincipi . veikt pacientu, viņu piederīgo, kolēģu izglītošanu jautājumos, kas saistīti ar gremošanas trakta endoskopiju,- izglītot un konsultēt pacientus savas kompetences ietvaros, integrēt savu darbību kopējā pacientu aprūpes plānā;
- 18) saskarsmes psiholoģijas pamati, prasme pielietot saskarsmes metodes - saskarsmes veidošana ar pacientiem, kolēģiem u.c.
- 19) Mācību ilgums - Endoskopiju metode māsu praksē-
- 20) metodes apgūšana – 70 TIP(tālākizglītības punkti),
 - teorētiko zināšanu apguve – 32 TIP,
 - praktisko iemaņu apguve – 38 TIP, atbilstoši prasībām - Apmācītiesīga - Endoskopiju metode māsu praksē – ir māsa, kura ir ar Vispārējās aprūpes māsas un Endoskopiju metode māsu praksē zināšanām, ne mazāk kā 5.gadu darba pieredzi šajā metodē.
- 21) Praktisko iemaņu apguve notiek klīnikās, kuras ir nodrošinātas ar visu Endoskopisko izmeklējumu tehnisko nodrošinājumu.

SASKĀNOJUMI:

Endoskopiju māsu apvienība

Latvijas GI Endoskopijas asociācija

Latvijas Māsu asociācija
Endoskopiju māsu apvienība

**Endoskopiju metode māsu praksē
(Gastrontestināla Endoskopija - GI)**

- 1) Vispārējās aprūpes māsa(VAM) un ārsta palīgs papildinot prasmes var apgūt - Endoskopiju metode māsu praksē;
- 2) Endoskopiju metodē strādājoša māsa vai ārsta palīgs ir reģistrēti – Ārstniecības atbalsta personu reģistrā;
- 3) Endoskopiju metode māsu praksē – apgūšana attiecināma uz māsām un ārstu palīgiem, kuri strādā ENDOSKOPIJU NODAĻĀS, KABINETOS u.c., kā profesionālās pilnveides programma.
- 4) Endoskopiju metode māsu praksē ietver šādas kompetences:
- 5) Teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas Endoskopiju metodē;
- 6) pilnveidot Endoskopiju māsu praksi atbilstoši pacientu aprūpes vajadzībām, personāla veselības aizsardzībā;
- 7) nodrošināt Endoskopijas medicīniskās aprūpes kvalitāti atbilstoši pasaules(SIGNEA) un Eiropas(ESGENA) Endoskopiju asociāciju standartiem;
- 8) ievērot konfidencialitāti un profesijas ētikas normas,
- 9) pacientu aprūpes principi:
 - pirms endoskopiskiem izmeklējumiem(sagatavošana izmeklējumiem)
 - pacienta novērošana, pacienta stāvokļa izvērtēšana,
 - informācijas apkopošana par pacienta biopsihosociālajām vajadzībām, dokumentēšana pirms endoskopijas, tās laikā un pēc tās;
 - aprūpes plānošana, izvērtēšana;
 - asistējot ārstam diagnostiski/ārstniecisko endoskopisko izmeklējumu laikā, sniegt pacientiem kvalificētu un profesionālu palīdzību diagnostikā,ārstēšanā, prevencijā;
 - pacientu aprūpe pēc endoskopiskiem izmeklējumiem;
- 10) pamatzināšanas par gastroenteroloģisko slimību etioloģiju, akūtām un hroniskām gremošanas trakta saslimšanām, kliniskām izpausmēm, diagnostikās iespējas, ārstēšana un profilakse;
- 11) ar endoskopiju saistītās specialitātēs – iekšķīgās slimības, gastroenteroloģija, anestezioloģija un reanimatoloģija, otolaringoloģija, kirurģija, onkoloģija;
- 12) diagnostikās un ārstnieciskās endoskopijas, to metodes, asistēšanas principi, indikācijas, kontrindikācijas un ierobežojumi to veikšanai,
- 13) infekciju slimības un to profilakse endoskopisko izmeklējumu laikā, zināšanas par iespējām inficēties endoskopisko izmeklējumu laikā un to profilakse;
- 14) endoskopijās izmantojamais instrumentārijs un tehnoloģijas, to sagatavošana izmeklējumiem, standarti digestīvajā endoskopijā, praktiskās *iemaņas*